

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

CXX [i. d. CXXI]. An rectè prohibeantur coniugio, olim ad septimum, nunc
ad quartum vsque gradum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Itaq; in Leuitico grad⁹ quidā sunt legis naturalis; quidā Iudicialis. 1. Quia patet ex poenis *Leu. 20.* vbi matrimonia Cōsanguinitatis in 1. gradu lineæ rectæ & trāuersæ; Et Affinitatis 1. gradu lineæ rectæ, puniūtur morte: cetera in gradu 2. & 3. lenius. Ita n. iunguntur ibi Sodomæ, quæ est contra legē naturæ. 2. Quia Lex naturæ semper obligat omnes; at S. Patriarchæ cōnubia adierunt in 2. & 3. gradu Leuitici: vt Iacob habuit duas sorores, *Gen. 29.* Iudas, *Gen. 38.* primogeniti vxorē dedit secundogenito; & promisit tertio genito. Moyses, *Exod. 6.* natus est cōiugio nepotis & amitæ. Neq; hæc facta sunt dispēlante Deo propter mysterium; sed ex Cōsuetudine, quā licuit duas sorores vni viro nubere: nec S. Patres vnquā ibi mysteriū agnouerunt. Neq; peccarūt vt volunt Calu. Beza, Melancht. quia mansissent in peccato illo. 3. Quia ibi prohibita alibi fiunt licita in cod. gradu 2. vel 3. vt auunculi cū nepte ex sorore. Vide *Bell. 2. 27.* 4. *Deut. 25* præcipitur, vt frater vxorem ducat fratris illiberis mortui: quod cōtrarius naturæ non est; & tamē *Leu. 18.* prohibetur: ergo non omnia ibi prohibita sunt iuris naturæ. Item, *Gen. 1.* Abrahā & Nachor fratres duxere duas filias sui fratris Arā in 2. gradu; nec cōtra 1° naturæ.

DICO AD I. Puniebantur ob cōnubia vndē cōtraria naturæ, ob adulteria, & Sodomias, & idololatriā Nam istud *Leu. 18.* *Ad proximā sanguinis sui nemo accedat,* vndē, sine circumstātiis est legis naturæ: cum circumstātiis non est legis naturæ in 2. & 3. gradu.

AD II. Probabile est S. Ambr. & S. Thomæ Corinth. ū viuo patre incestasse noueram; nam 1. *Cor. 7.* *Scripti propter eum qui passus est iniuriā.* AD III. Christus non Baptista, finit legē; & hanc pro-

fitēs Herodes eā tenebatur, teste S. Hier.

AD IV. Liqueat suprà. AD V. Falsum assumtū: quia Cæsar vetat connubiū cum sorore vxoris mortuæ; Moyses permittit, teste Brentio. AD VI. Augustinus distinguit, vxorē ducere patris, fratris, patris Viuētis, adulterari est contra Decalogum & Leuiticū: at Mortui, non.

QVÆSTIO CXXI.

An rectē prohibeantur Coniugia olim ad septimū; nunc ad vsq; gradum quartum?

LVTHERANI & CALVINIANI iuxta negāt rectē prohiberi ab Ecclesia Patet *s. pr. q. 119.* SVADENT istis. 1. Brentius in *Leuit. 18.* *Christus non venit leges politicas condere: sed predicare Euangelium. Ergo nec Pontifex debet leges ferre politicas.* 2. Luther, in *Capt. Babyl.* & Bucerus in *Mat. 19.* *Deus non prohibuit coniugia, nisi vsq; ad secundum gradum in linea inæquali: ergo temerē audeat plures prohibere* Papa 3. Beza, Kemnitius; in Concilio Epaunensi *can. 30.* Tuionensi *1. Can. 12.* solum prohibentur vsque ad 2. gradum; ergo antiquitati fuerunt incogniti gradus 3. 4. 5. 6. 7.

AVTOR. Ecclesia potest ferre leges; tulitq; iuste, de gradibus cognationis. 1. Quia ait S. Aug. *l. 15. Ciui. c. 16.* *Inest humana verecūdia quiddā naturale, vt, cui debet propinquitatis verecūdiā, ab eo contineat libidinē.* 2. Quia cognati vsq; ad 4. gradū plerūq; in eadē domo degunt: quo magis viuāt innoxii, quasi necessaria accidit hæc prohibitio. Sic S. *Amb. ep. 66.* 3. Vt charitatis studiū latius inter extraneos propagetur. Sic S. *Amb. ep. 66.* 4. Cōsanguinei se naturaliter diligunt, si amor cōiugalis accederet, foret immoderatus. Sic *Aristoteles l. 2. Politicorum.*

DICO AD I. Christus etsi non tulit, ferre tamē potuit: ergo potest & Vicari⁹ Christi. Deinde cum matrim. sit Sacramentū, leges de eo non sunt merè politi-

cæ, sed & Ecclesiasticæ: Vnde & Christus iustulit polygamiã, & repudium, lege latã matrimoniali. AD II. Aliud cõuenit vni Iudææ; aliud toti Ecclesiæ omnium nationum. Cùm autẽ Iudæi essent proni ad repudia, ideo in eadẽ tribui, & cognatione nubere sunt iussi, vt rariora essent cõnubia: quæ ratio non valet inter Christianos, ait *S. August. l. 15. Ciuit. c. 16.*

AD III. Falsum est antiquitati ignoto gradus plures secundo vel tertio fuisse. Nã Alexãder II. in Conc. Lateran. anno 1060. prodit olim vsq; ad 7. gradum prohibita cõnubia. *S. Greg. l. 12. ep. 37.* sub annum 600. dispensauit cum Anglis conuersis in 3. & 4. gradu, &c.

Q V Æ S T I O CXXII.

Num qua alia sint impedimenta?

LVTHERVS in *Capt. Babyl. & Beza lib. de repud.* Omnes Christiani sunt spirituales fratres; ergo aut cognatio spiritualis non est impedimentum connubiale; aut cum solis ethnicis erat contrahendum.

AVTOR. Verè impedimẽta sunt. I. *Cognatio spiritualis & legalis*: ob causas quatuor prædictas, Et ea non quælibet, sed nominata per Ecclesiã, sc. quæ ex Baptismo & Cõfirmatiõe oritur: in quib. vnus ab alio recipit esse spirituale, vt ei idcirco reuerentiã debeat. 2. *Publica honestas* est inchoata quædã affinitas; ideo vt perfecta affinitas dirimit in omnib. gradibus; sic in aliquo inchoata. 3. *Affinitas ex fornicatione* est vera affinitas. nã *1. Cor. 6. Qui adhæret meretrici, vnũ corpus efficitur*: sicut per affinitatẽ ex matrimonio perfectã erunt duo in carne vna Ideo Dauid, *2. Reg. 20.* cõnubinas suas, ab Absolone cognatas, a sese separauit, seu factas sibi nurus in filii cõnubio.

II. *LVTHERANI & Calviniani* nunc probant, quòd clandestina reprobemus: at improbant, quòd ante Concilium Tridentinum habita sint rata.

AVTOR. Impedimentũ nõ dirimens est Interdictũ Ecclesiæ illud de Clandestinis matrimon. Olim in Concil. Later. prohibita sunt; nõc in Trid. etiã irritata sunt; vt, tametsi, scẽtialia matrim. adsint omnia, nõ tamẽ modus

honestus; ideo censentur detestanda: Sicut, qui in peccato mortali sciens baptizatur, verè baptizatur, sed modo detestabili.

III. *KEMNITIVS* par 2. *Exam. pag. 1271.* *CALVINVS Insti. l. 4. c. 19. §. ult.* laudant legem de temporibus innuptialibus: arguunt tamen, 1. Quòd causa olim instituti illius cessarit; sc. quòd Christiani ter in anno communicarent; nunc semel tantum. 2. Quòd nunc affingatur tempori sanctitas, impatiens copulæ coniugalis.

AVTOR. Tempora innuba rectè sunt constituta, vt sanctiora ob mysteriũ factius recolendũ triplex, Natale, Paschale, & Pẽtecostale, quib. in Conc. Agathensi cõmunicare singuli iubebantur. Concil. Trid. solum Aduentum, & Quadragesimam constituit.

DICO AD I. Non sola Synaxis, sed etiam festorum celebritas est causa prohibitionis innube. AD II. Calumnia est mēdax non solũ nuptiarũ celebratio prohibetur; nõ copula cõiugalis, non sponsalia. Abstineret tamen à copula coniugali decet, ob orationẽ: Vt, *Exo. 19.* Hebræi ad legẽ accipiendã: *1. Cor. 12.* Solum mundis ab vxoribus vesci licebat panibus propositionis.

IV. *MELANCHTHON* in *Locis, Brentius* in *Confes. Wirtemb.* Causas matrimonii soli tribuit: sæculari Magistratui. *KEMNITIVS* distinguit Respondere ad casus conscientie ex Verbo Dei, est Ministrorum: Sancire autem lege de matrimonio est politici magistratus: Sic Theodosius tulit leges matrimoniales.

AVTOR. Causæ coniugales merè *Politice*, de dote, hæreditate, &c. ad sæcularem Magistratũ pertinent: *Spirituales* merè, vt de partibus Sacramenti, de benedictione, ad Ecclesiasticũ. *Mixta*, vt de gradibus, diuortis, impedimentis, ad sæcularẽ, sed subordinatè sub Ecclesia. Quia matrimonium & Sacramentũ sunt inseparabiliter coniuncta: Et eorum leges pendunt ex Verbo Dei: Et Christus ipse respondit de diuortio & repudio, *Mat. 5. & 19.* Et Apost. *1. Cor. 7.* Sic & Concilia, Papæ, Episcopi: ergo. Demum in Vet. Testa. in rebus doctis adiri iudebatur Sacerdos vt Iudex, non vt Consiliarius: adeo vt inobediens, *Deut. 17.* mandaretur occidi. Hinc liquet responsio Nouatores. FINIS.